

رابطه آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی با اعتیاد به گوشی هوشمند با نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان

زینب طالب‌لو^۱، سمیه کشاورز^{۲*}، اسماعیل شیری^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران

۲. استادیار روانشناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران

۳. استادیار روانشناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸

دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۱۱

The relationship between childhood trauma and social cognition with smartphone addiction with mediating role of early maladaptive schemas in students

Zeinab Taleblou¹, Somaye Keshavarz^{2*}, Esmaeil Shiri³

1. M.Sc. Student of psychology, Imam khomeini international university, Qazvin, Iran

2. Assistant Professor of psychology, Imam khomeini international university, Qazvin, Iran

3. Assistant Professor of psychology, Imam khomeini international university, Qazvin, Iran

Received: 2023/03/31

Accepted: 2023/08/19

10.30473/sc.2024.69804.2971

Abstract

Purpose: The present study was conducted to investigate childhood injuries and social cognition with smartphone addiction with the mediating role of early maladaptive schemas in college students. **Method:** The research was conducted by the correlational method of structural equation modeling, and the statistical population of this research included all students of Imam Khomeini International University (RA) in the academic year of 2022-2023, 240 of them using multi-stage cluster sampling method as The sample was considered, of which 19 questionnaires were excluded from the statistical analysis due to incompleteness And finally, 221 people were included in the study. The research tools were the CTQ Childhood Trauma Questionnaire, Cohen's Eye Mind Reading Questionnaire, SAS Smartphone Addiction Questionnaire, and the short form of Young's Early Maladaptive Schemas Questionnaire. Structural Equation Modeling was used to analyze the data. **Findings:** Based on the results of Sobel's statistic, the effect of childhood trauma and social cognition due to early maladaptive schemas on smartphone addiction was significant at ($p < 0.05$) level, and The coefficient of determination of smartphone addiction variable in the modified model is 0.46, which shows that exogenous and mediating variables can predict 46% of changes in smartphone addiction. **Conclusion:** Based on the findings of the research, childhood traumas, and social cognition can play an influential role in the occurrence of smartphone addiction.

Keywords: Childhood Trauma, Social Cognition, Smartphone Addiction. Schema.

چکیده

هدف: پژوهش حاضر باهدف بررسی آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی با اعتیاد به گوشی هوشمند با نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان انجام شد. روش: این پژوهش به شیوه همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود و جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند که ۲۴۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای به‌عنوان نمونه در نظر گرفته شد و در نهایت ۲۲۱ نفر وارد مطالعه شدند. به منظور سنجش متغیرهای پژوهش از پرسش‌نامه آسیب‌های دوران کودکی (۲۰۰۳)، پرسش‌نامه ذهن‌خوانی از طریق چشم بارون-کوهن (۱۹۹۷)، پرسش‌نامه اعتیاد به گوشی هوشمند (۲۰۱۳) و فرم کوتاه پرسش‌نامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ (۱۹۹۸) استفاده شد. یافته‌ها: به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. براساس نتایج آماره سوبل، اثر آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی به‌واسطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در سطح ($p < 0.05$) معنادار بود و ضریب تعیین متغیر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در الگوی اصلاح شده ۰/۴۶ است که نشان می‌دهد متغیرهای برون‌زا و واسطه‌ای می‌توانند ۴۶ درصد از تغییرات اعتیاد به گوشی‌های هوشمند را پیش‌بینی کنند. نتیجه‌گیری: براساس این یافته می‌توان بیان کرد، آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی می‌تواند نقش اثرگذاری در بروز اعتیاد به گوشی‌های هوشمند داشته باشد بنابراین با استفاده از راهبردهای پیشگیرانه می‌توان از بروز این نوع از اعتیاد جلوگیری کرد.

کلیدواژه‌ها: آسیب‌های دوران کودکی، شناخت اجتماعی، اعتیاد به گوشی هوشمند، طرح‌واره.

*Corresponding Author: Somaye Keshavarz

Email: s.keshavarz@soc.ikiu.ac.ir

* نویسنده مسئول: سمیه کشاورز

مقدمه

امروزه استفاده از گوشی‌های هوشمند در سراسر جهان بسیار فراگیر شده است (یانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۰) و به علت قابلیت‌های گوناگون و دسترسی آسان، در زمره ابزارهای ارتباطی و اطلاع‌رسانی پیشرفته، در زندگی روزمره افراد قرار گرفته‌اند (ناهاس^۲ و همکاران، ۲۰۱۸). در سال ۲۰۱۸ بیش از ۲/۵ میلیارد کاربر تلفن هوشمند در جهان وجود داشت که انتظار می‌رود این رقم تا سال ۲۰۲۶ به ۷/۵ میلیارد برسد (الوتیبی^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). اعتیاد به گوشی هوشمند^۴ یک "حالت" است که کاربران، در حین استفاده از آن، لذت و آسایشی را تجربه می‌کنند که کنترل استفاده از آن را از دست می‌دهند و به‌نوعی در آن غرق می‌شوند و باعث بروز ناسازگاری در زندگی روزمره آن‌ها می‌شود (حاج حسینی، فتی و آشتیانی، ۱۴۰۱).

اعتیاد به گوشی‌های هوشمند می‌تواند از عوامل گوناگونی تأثیر بپذیرد، در این میان بر اساس یافته‌های تحقیقات آسیب‌های دوران کودکی^۵، به‌عنوان یکی از عوامل تعیین‌کننده در پیش‌بینی و بروز اعتیاد به گوشی هوشمند به‌حساب می‌آید، به‌طوری‌که، افرادی که سابقه آسیب‌های دوران کودکی را داشتند، میزان بالاتری از رفتارهای اعتیادی را گزارش کرده‌اند (مورک و د^۶ و همکاران، ۲۰۱۸). کودک‌آزاری شامل انواع مختلفی می‌شود که از جمله مهم‌ترین آن‌ها، آزار جسمی^۷، آزار جنسی^۸، غفلت هیجانی^۹ و فیزیکی^{۱۰} است. (فرخزادیان و همکاران، ۱۳۹۹) آزار جسمی کودک عبارت است از واردکردن آسیب‌های جسمانی به کودک و تنبیه‌های بدنی و آزار آگاهانه و عمدی به کودک (جعفری ولدانی و همکاران، ۱۳۹۷). آزار جنسی مربوط به رابطه جنسی میان کودک و فرد بزرگسال است که با توسل به‌زور و اجبار و بدون رضایت صورت گیرد و برای لذت‌بردن فرد بزرگسال صورت می‌گیرد (صالحی و اسماعیلی‌پور، ۱۳۹۳). غفلت فیزیکی مربوط به عدم ارضای نیازهای اساسی کودک از جمله امنیت و تغذیه می‌شود و غفلت هیجانی نیز

به معنای عدم دریافت حمایت و مراقبت کافی و مناسب از کودک است (آگاروال^{۱۱}، ۲۰۱۸).

پژوهش‌ها، بدرفتاری‌های دوران کودکی را به‌عنوان یکی از پیش‌بین‌های مهم در بروز اعتیاد به مواد و اعتیادهای رفتاری می‌دانند (حکاک، کاظمی و کاکاوند، ۱۳۹۸). در پژوهش دالبوداک^{۱۲} و همکاران (۲۰۱۴)، رابطه مثبت و معناداری میان آسیب‌های دوران کودکی و سوءاستفاده عاطفی و اعتیاد به اینترنت به دست آمده، علاوه براین، لیانگ^{۱۳} و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهش خود چنین نتیجه گرفتند که بین آسیب‌های دوران کودکی و اعتیاد به گوشی هوشمند در جوانان رابطه مثبت وجود دارد. چگینی و همکاران (۲۰۲۲) نیز در پژوهش خود گزارش کردند، آسیب‌های دوران کودکی به‌طور مثبت با اعتیاد به رسانه‌های اجتماعی مرتبط است و به ترتیب سوءاستفاده فیزیکی، عاطفی و جنسی از بالاترین نسبت برخوردار بودند.

از طرفی، ریشه‌های تحولی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^{۱۴} نیز، در تجارب ناگوار سال‌های اولیه کودکی نهفته است (غلامی، فرخی و برجعلی، ۱۳۹۸) و این طرح‌واره‌ها در مراحل اولیه کودکی و در نتیجه تجارب نامطلوب با مراقبین اولیه و همسالان به وجود می‌آید و برای شناخت‌ها، احساسات و همین‌طور رفتارهای ناکارآمد راهنمای مناسبی هستند (علی‌اکبری و همکاران، ۱۴۰۲). این طرح‌واره‌ها شامل ۱۸ مورد است و در صورتی که فرد در آغاز تحول و در رابطه با والدین و محیط نتواند نیازهای هیجانی خود را با موفقیت سپری کند شکل می‌گیرد (دامیانو^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۵). بنابراین به‌مانند آسیب‌های دوران کودکی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه نیز می‌تواند به‌عنوان یکی از متغیرهای تعیین‌کننده در بروز اعتیاد به گوشی هوشمند شناخته شود، به‌طوری یافته‌های پژوهشی آریاسی^{۱۶} (۲۰۲۱) نشان داد بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و اعتیاد به گوشی هوشمند رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و کسانی که نمرات بالاتری در طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه می‌گیرند، بیشتر به گوشی‌های هوشمند معتاد می‌شوند. بهشتیان (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان مقایسه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

11. Agarwal
12. Dalbudak
13. Liang
14. early maladaptive schema
15. Damiano
16. Arpaci

1. Yang
2. Nahas
3. Alotaibi
4. smartphone addiction
5. childhood trauma
6. Mørkved
7. physical abuse
8. sexual abuse
9. emotional neglect
10. physical neglect

به گوشی‌های هوشمند را نمی‌توان نادیده گرفت، چرا که زمانی که افراد در ایجاد روابط واقعی اجتماعی دچار مشکلات می‌شوند و به‌خوبی عمل نمی‌کنند، انتظار می‌رود روی گردانی از روابط اجتماعی و وابستگی به ابزارهای دردسترس همچون گوشی‌های هوشمند بیشتر شود. نظر به اینکه، شباهت‌هایی بین عوامل سبب‌ساز و ملاک‌های تشخیصی اعتیاد به گوشی هوشمند و اعتیاد به اینترنت وجود دارد و همین‌طور وجود خلأ پژوهشی در زمینه ارتباط بین شناخت اجتماعی و اعتیاد به گوشی هوشمند، به بررسی طیف وسیع‌تری از پیشینه پژوهشی پرداخته شد که شناخت اجتماعی را در انواع دیگر اعتیادها مطالعه کرده‌اند. به‌طور مثال، کیدنو^۵ (۲۰۲۰) نشان داد، اختلالات در ادراک و رفتار اجتماعی، هرگونه تعاملات اجتماعی از جمله روابط درمانی را به خطر می‌اندازد، بنابراین مانع موفقیت بر سر راه رویکردهای درمان اعتیاد می‌شود و مشکلات بین‌فردی مرتبط با نقایص شناخت اجتماعی باعث مشکلات در هر نوع درمان روان‌شناختی و روان‌دارویی می‌شود. جانگ، کیم و کیم^۶ (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان دادند، بین حمایت اجتماعی و نظریه ذهن با اعتیاد به اینترنت جوانان همبستگی منفی معناداری وجود دارد.

بنابراین، به‌منظور غلبه بر آسیب‌های برخاسته از اعتیاد به گوشی‌های هوشمند، بررسی و شناسایی عوامل زمینه‌ساز آن بیش‌ازپیش از اهمیت برخوردار است، همچنین به علت نوظهور بودن این ابزار، در زمینه بررسی عوامل ایجاد آن با خلأهای پژوهشی روبه‌رو هستیم، به‌طور مثال تاکنون پژوهشی در داخل ایران، به‌طور مستقیم به رابطه اعتیاد به گوشی هوشمند و شناخت اجتماعی نپرداخته است، همین‌طور پژوهش‌های صورت‌گرفته، روابط متغیرهای این پژوهش را به‌طور جداگانه بررسی نموده‌اند و یا ارتباط دویه دوی آن را بررسی کرده‌اند، درحالی‌که پژوهشی جامع به بررسی هم‌زمان رابطه متغیرهای حاضر، با یکدیگر نپرداخته است؛ براین اساس پژوهش حاضر، باهدف بررسی مدل‌یابی معادلات ساختاری آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی با اعتیاد به گوشی هوشمند با نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ انجام شد.

دانشجویان دختر معتاد به اینترنت و غیرمعتاد نشان داد طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی، انزوای اجتماعی، رهاشدگی، خوشتن‌داری و خود انضباطی ناکافی، بی‌ثباتی، نقص و شرم در شناسایی تفاوت بین زنان معتاد به اینترنت و غیرمعتاد نقش مهمی دارد. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش یاگمور و آریکاک^۱ (۲۰۲۲) هر پنج حوزه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و همه طرح‌واره‌ها به جز طرح‌واره تنبیه با اعتیاد به گوشی هوشمند همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.

از آنجایی که طرح‌واره‌ها در سال‌های اولیه زندگی شکل می‌گیرند، اغلب پایه و اساس خودپنداره فرد و همچنین ادراک او از محیط به حساب می‌آیند (معین‌الغربایی و همکاران، ۱۳۹۶) بنابراین شناخت فرد و همچنین شناخت اجتماعی^۲ به‌عنوان یکی از ابعاد آن نیز بی‌ارتباط با طرح‌واره‌ها نیست و از دیگر عواملی است که می‌تواند در اعتیاد به گوشی هوشمند دانشجویان ایفای نقش کند؛ چراکه طرح‌واره‌ها اغلب دیدگاه و خودانگاره فرد در مورد جهان بیرونی را مشخص می‌کنند (مخبر دزفولی و همکاران، ۱۳۹۵) همچنین نقص در شناخت اجتماعی می‌تواند عملکرد بین‌فردی و همین‌طور توانایی فرد در برقراری ارتباط با دیگران را مختل کند (مک‌کینون^۳ و همکاران، ۲۰۱۶). شناخت اجتماعی، توانمندی فرد در ارزیابی، شناسایی و کاربرد اطلاعات دریافتی از روابط اجتماعی برای تنظیم نمودن عملکرد بین‌فردی و رفتار مؤثر اجتماعی است که شامل ابعاد مختلفی از جمله، استنتاج حالات ذهنی دیگران، همدلی، درک‌کردن معنای رفتار، تشخیص حالات چهره، قضاوت اخلاقی، تصمیم‌گیری و آگاهی از هنجارهای اجتماعی است (شیخانگفشه و حجازی موغاری، ۱۴۰۰). ایجاد روابط اجتماعی موفق، به توانمندی افراد در شناسایی و ادراک افکار و احساسات دیگران و ذهنیت آن‌ها مربوط می‌شود، بنابراین لازمه تعاملات اجتماعی موفق، توانایی شناخت اجتماعی است و اختلال در شناخت اجتماعی، منجر به بروز مشکلات در تعامل فرد و محیط می‌شود (پاگنی^۴ و همکاران، ۲۰۲۰)؛ بنابراین، این‌طور به نظر می‌رسد نقش کارکردهای شناخت اجتماعی را در بروز رفتارهای اعتیادی همچون اعتیاد به اینترنت و اعتیاد

1. YAGMUR B, ARICAK

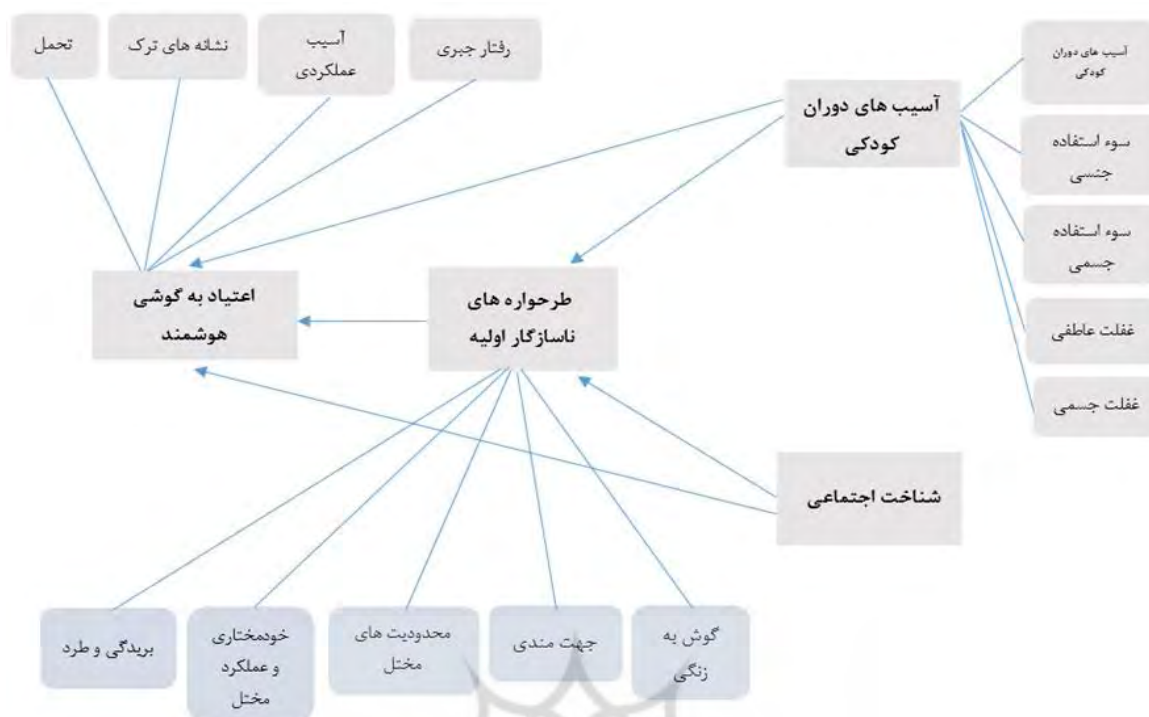
2. social cognition

3. McKinnon

4. Pagni

5. Quednow

6. Jang, Kim & Kim

شکل ۱. مدل اولیه طرح پژوهش

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، از نوع همبستگی و مبتنی بر معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر تمامی دانشجویان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) بود که به شیوه ی نمونه گیری تصادفی خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند به این صورت که پس از کسب کد اخلاق از دانشگاه علوم پزشکی قزوین، مرحله اول از میان شش دانشکده دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، سه دانشکده معماری و شهرسازی، علوم انسانی و فنی و مهندسی و از هر دانشکده دو کلاس کارشناسی و دو کلاس کارشناسی ارشد و یک کلاس دکتری به صورت کاملاً تصادفی انتخاب شدند. حجم نمونه بر اساس فرمول پلنت ۲۴۰ نفر در نظر گرفته شد که از این میان ۱۹ پرسش نامه به دلیل ناقص بودن، از تحلیل آماری حذف شدند و از این میان ۲۲۱ نفر وارد مطالعه شدند. به منظور جمع آوری داده ها، در هر کلاس پس ارائه توضیحاتی به دانشجویان در رابطه با نحوه پاسخدهی و ضرورت و اهمیت پژوهش، پرسش نامه ها به صورت لینک برای دانشجویان ارسال گردید و حداکثر زمان لازم برای پاسخدهی حدوداً ۳۰ دقیقه بود، ضمناً شرکت در

پژوهش کاملاً داوطلبانه و با رضایت کامل دانشجویان صورت گرفت. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزارهای آماری SPSS-24 و AMOS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای تحلیل داده ها در سطح آمار توصیفی از فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد و در سطح آمار استنباطی با استفاده از مدل بایی معادلات ساختاری، داده ها مورد تحلیل قرار گرفتند.

ابزار

به منظور گردآوری داده ها از ابزارهای زیر استفاده شد. **فرم کوتاه پرسش نامه اعتیاد به گوشی هوشمند:** این پرسش نامه در سال ۲۰۱۳ توسط کوون^۱ و همکاران و باهدف ارزیابی اعتیاد به گوشی هوشمند ساخته شد و شامل ۱۰ گویه است. هر گویه در طیف شش درجه ای لیکرت از "کاملاً مخالفم" تا "کاملاً موافقم" صورت می گیرد. نمره به دست آمده برای هر فرد از ۱۰ تا ۶۰ است که نمره ۶۰ بالاترین سطح از اعتیاد را نشان می دهد. کوون و همکاران (۲۰۱۳) پایایی این ابزار را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۱

نجاتی (۱۳۹۱) به فارسی ترجمه گردید و در افراد سالم و بیمار به کار گرفته شد. نجاتی و همکاران (۱۳۹۱) ضریب آلفای آن را ۰/۷۲ و ضریب پایایی بازآزمایی آن را در نمونه‌ای ۳۰ نفری دانشجویان و در فاصله زمانی دو هفته ۰/۶۱ گزارش نمودند. پایایی ابزار در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۶۹ به‌دست‌آمده است.

فرم کوتاه پرسش‌نامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ^۶: این پرسش‌نامه دارای ۷۵ گویه است که توسط یانگ و برون به‌منظور سنجش ۱۵ طرح‌واره ناسازگار اولیه شناختی شامل، محرومیت هیجانی، رهاشدگی، بی‌اعتمادی، انزوای اجتماعی، نقص/شرم، وابستگی/بی‌کفایتی، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر و بیماری، خود تحول نیافته، اطاعت، بازداری هیجانی، فداکاری، معیارهای سرسختانه، خویشتن‌داری و خود انضباطی ناکافی، استحقاق و شکست طراحی گردید. هر کدام از گویه‌های پرسش‌نامه در طیف ۶ درجه‌ای لیکرت (از "کاملاً غلط" تا "کاملاً درست") نمره‌گذاری می‌شود. نمره فرد در هریک از طرح‌واره‌ها توسط حاصل جمع نمرات سؤالات مربوط به همان طرح‌واره به دست می‌آید که نمرات بالاتر از ۲۵ نشان‌دهنده وجود طرح‌واره ناسازگار است. اسمیت^۷ و همکاران (۱۹۹۵) برای هر طرح‌واره، ضریب آلفای بین ۰/۸۳ تا ۰/۹۶ را به دست آوردند و با مقیاس‌های پریشانی روان‌شناختی و اختلالات شخصیت همبستگی بالایی دارد که نشان‌دهنده روایی مطلوب آن است. در ایران نیز، آهی و همکاران (۱۳۸۶) آلفای کرونباخ آن را برای زنان، ۰/۹۷ و برای مردان ۰/۹۸ گزارش نمودند. پایایی ابزار در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به‌دست‌آمده است.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۲۲۱ دانشجوی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) شرکت داشته‌اند، که از این میان، ۱۵۹ نفر زن (۷۱/۹) و ۶۲ نفر مرد (۲۸/۱) بودند، ۱۴۲ نفر از شرکت‌کنندگان زن در بازه ی سنی ۱۸-۲۵ سال (۶۴/۲ درصد) و ۱۲ نفر در بازه ی سنی ۲۶-۳۵ سال (۲۰/۴ درصد) و ۵ نفر در بازه ی سنی ۳۶-۴۶ سال (۲/۴) بودند همین‌طور در میان شرکت‌کنندگان مرد نیز، ۵۷ نفر در بازه‌ی سنی ۱۸-۲۵ سال (۲۵/۸ درصد) و ۴ نفر در بازه سنی ۲۶-۳۵ سال (۱/۸ درصد) و ۱ نفر نیز در بازه سنی ۳۶-۴۵ سال (۰/۴ درصد) قرار داشت.

به دست آوردند. در ایران نیز، فلاح تفتی و همکاران (۱۴۰۰) پایایی آن را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۲ محاسبه کردند. پایایی ابزار در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به‌دست‌آمده است.

پرسش‌نامه آسیب‌های دوران کودکی^۱: این پرسش‌نامه یک پرسش‌نامه خودگزارشی است که در سال ۱۹۹۴ توسط برنشتاین^۲ و همکارانش ساخته شد و دارای ۲۸ گویه است پرسش‌نامه آسیب‌های دوران کودکی دربرگیرنده ۵ زیر مقیاس سوءاستفاده فیزیکی، سوءاستفاده جنسی، سوءاستفاده، سوءاستفاده هیجانی، غفلت هیجانی و غفلت فیزیکی می‌شود که هر کدام دارای ۵ گویه است و ۳ گویه نیز مربوط به سنجش انکار است. این پرسش‌نامه در طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از "هرگز" تا "همیشه" نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات کل پرسش‌نامه ۲۵ تا ۱۲۵ و برای هر زیر مقیاس ۵ تا ۲۵ در نظر گرفته می‌شود. این پرسش‌نامه از روایی و اعتبار نسبتاً بالایی برخوردار است. پایایی پرسش‌نامه توسط برنشتاین و همکاران با دو روش بازآزمایی و آلفای کرونباخ بین ۰/۷۹ تا ۰/۹۴ به دست آوردند و روایی همزمان آن توسط ارزیابان، در دامنه ۰/۵۹ تا ۰/۷۸ گزارش شد. در ایران نیز، ابراهیمی، دژکام و ثقه الاسلام (۱۳۹۲) آلفای کرونباخ آن را بین ۰/۸۱ تا ۰/۹۸ گزارش کردند. پایایی ابزار در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۲ به‌دست‌آمده است.

آزمون ذهن‌خوانی از طریق تصویر چشم^۳: این آزمون یک آزمون عصب‌شناختی است که توسط بارون - کوهن^۴ و همکاران (۱۹۹۷) به‌منظور سنجش حساسیت اجتماعی و شناخت اجتماعی، طراحی نمودند. این آزمون دارای ۳۶ تصویر از ناحیه چشم بازیگران در حالت‌های گوناگون است که برای توصیف حالات ذهنی هر تصویر، چهار واژه توصیف‌کننده ارائه می‌شود و پاسخ‌دهنده صرفاً با مشاهده تصاویر چشم‌ها باید بهترین واژه‌ای که حالت چشم‌ها را توصیف می‌کند، انتخاب نماید. نمره‌گذاری این آزمون به‌صورت صفر و یک است و بالاترین امتیاز قابل کسب برای هر آزمودنی ۳۶ و کمترین امتیاز، صفر است. پروست^۵ و همکاران (۲۰۱۴) ضریب آلفای کرونباخ این آزمون را ۰/۷۷ و ضریب پایایی بازآزمایی آن را در فاصله زمانی یک ماه مطلوب گزارش کردند. در ایران، توسط

1. Childhood Trauma Questionnaire (CTQ)
2. Bernstein
3. Reading Mind in the Eyes Test (RMET)
4. Baron - Cohen
5. Prevost et al

6. Young schema questionnaire (YSQ-SF)
7. Schmidt

تعداد ۱۷۳ نفر (۷۸/۳ درصد) مجرد و ۴۸ نفر (۲۱/۷ درصد) متاهل بودند. همچنین دانشجویان مقطع کارشناسی ۱۷۷ نفر (۸۰/۱ درصد) و دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ۴۴ نفر (۱۹/۹ درصد) بودند. همچنین در جدول (۱) میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش ارائه شده است. همچنین در جدول (۲) همبستگی پیرسون متغیرهای

پژوهش ارائه شده است. نتایج جدول (۲) نشان می‌دهد رابطه بین متغیرهای پژوهش، در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشند ($p < 0.05$). در این بخش ابتدا یافته‌های مربوط به مدل اندازه‌گیری گزارش می‌شود.

جدول ۱.

شاخص آماری مقیاس	میانگین	انحراف معیار
آسیب‌های دوران کودکی	۳۹/۷۲	۱۴/۸۶
طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	۳۴۹/۲۲	۵۹/۱۳
شناخت اجتماعی	۱۷/۲۳	۳/۷۸
اعتیاد به گوشی‌های هوشمند	۲۴/۴۴	۶/۶۳

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	آسیب‌های دوران کودکی	شناخت اجتماعی	طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	اعتیاد به گوشی‌های هوشمند
آسیب‌های دوران کودکی	۱			
شناخت اجتماعی	۰/۳۱*	۱		
طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	۰/۴۳*	۰/۴۰*	۱	
اعتیاد به گوشی‌های هوشمند	۰/۳۸*	۰/۲۹*	۰/۶۰*	۱

$p < 0.05$

جدول ۳. شاخص‌های برازش الگوی پژوهش

نام شاخص	مقدار	حد مجاز
خی دو بر روی درجه آزادی	۲/۲۱	کمتر از ۳
ریشه میانگین خطای برآورد	۰/۰۶	کمتر از ۰/۱
برازندگی تعدیل یافته	۰/۹۲	بالاتر از ۰/۹
شاخص برازش هنجار شده مقتصد	۰/۹۳	بالاتر از ۰/۹
نیکویی برازش	۰/۹۱	بالاتر از ۰/۹
نیکویی برازش اصلاح شده	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹
شاخص برازش تطبیقی مقتصد	۰/۷۴	بالاتر از ۰/۵

ذکر است که به منظور بهبود شاخص‌های برازش مدل بین خطاهای بعضی از مولفه‌ها کوواریانس برقرار شد. شاخص R^2 میزان واریانس تبیین شده متغیرهای نهفته درون‌زا را نشان می‌دهد. چین^۱ مقادیر R^2 ، ۰/۶۷، ۰/۳۳ و ۰/۱۹ را به ترتیب

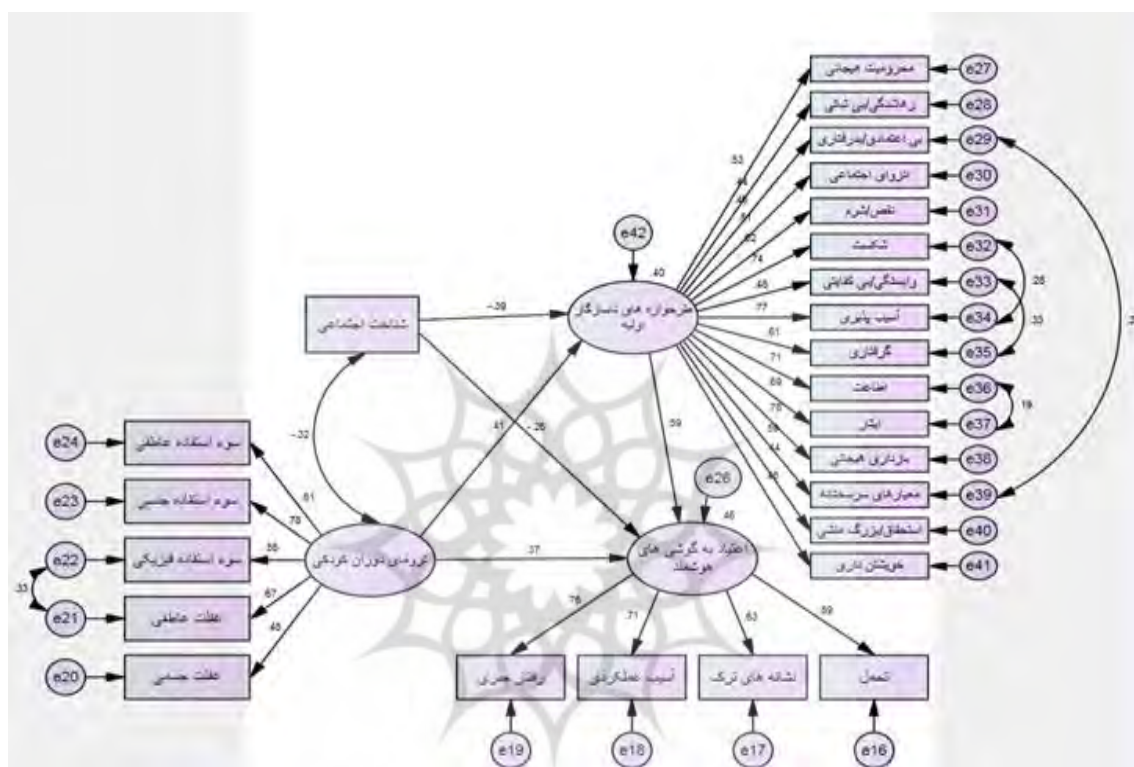
نتایج مربوط به اجرای مدل اولیه در حالت استاندارد به همراه برخی از مهم‌ترین شاخص‌های برازش مدل اولیه در شکل و جدول (۳) ارائه شده است. نتایج شاخص‌های برازش در جدول (۳) نشان می‌دهد که بعد از اصلاحات، الگوی نهایی مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است. شایان

1. Chin

مشاهده می‌شود که ضریب مسیرهای مستقیم اعتیاد به گوشی هوشمند به آسیب‌های دوران کودکی ($\beta = 0.24$ و $p = 0.01$)، اعتیاد به گوشی هوشمند به شناخت اجتماعی ($\beta = 0.26$ و $p = 0.01$)، اعتیاد به گوشی هوشمند به طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه ($\beta = 0.59$ و $p = 0.01$)، معنادار هستند.

قوی، متوسط و ضعیف توصیف می‌کند. ضریب تعیین متغیر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در الگوی اصلاح شده ۰/۴۶ است که نشان می‌دهد متغیرهای برون‌زا و میانجی می‌توانند ۴۶ درصد از تغییرات اعتیاد به گوشی‌های هوشمند را پیش‌بینی کنند.

باتوجه به نتایج حاصل از جدول نتایج جدول (۴) و شکل (۲)

شکل ۲. مدل ساختاری پژوهش

جدول ۴. ضرایب و معناداری اثر مستقیم بر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره معناداری	sig
اعتیاد به گوشی‌های هوشمند	آسیب‌های دوران کودکی	مستقیم	۰/۶۸	۰/۳۷	۵/۰۹	۰/۰۰۱**
اعتیاد به گوشی‌های هوشمند	شناخت اجتماعی	مستقیم	-۰/۵۷	-۰/۲۶	۴/۴۳	۰/۰۰۱**
اعتیاد به گوشی‌های هوشمند	طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	مستقیم	۰/۸۴	۰/۵۹	۶/۳۴	۰/۰۰۱**

$p < . / . . \backslash ^{**}$

جدول ۵. ضرایب و معناداری مسیرهای غیرمستقیم بر اعتیاد به گوشی هوشمند با استفاده از آماره سوبل

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره سویل	sig
اعتماد به گوشی‌های هوشمند	آسیب‌های دوران کودکی	به‌واسطهٔ طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	۰/۶۳	۰/۲۴	۲/۵۴	۰/۰۰۱**
اعتماد به گوشی‌های هوشمند	شناخت اجتماعی	به‌واسطهٔ طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	-۰/۵۷	-۰/۲۳	۲/۵۱	۰/۰۰۱**

$p < . / . . \backslash ^{**}$

جهت بررسی اثر متغیر واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در ارتباط بین آسیب‌ها دوران کودکی و شناخت اجتماعی با اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در دانشجویان، از آزمون سوبل استفاده گردید. آنچه از نتایج جدول فوق برمی‌آید این است که آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی اثر غیرمستقیم به واسطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در دانشجویان داشته است، بنابراین وجود رابطه غیرمستقیم بین آسیب‌های دوران کودکی با گوشی‌های هوشمند در دانشجویان با ۹۹ درصد اطمینان تایید می‌شود ($p < 0.001$)

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف ارائه مدل رابطه آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی با اعتیاد به گوشی هوشمند با نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان صورت گرفت. بر اساس نتایج، مدل از برآزش مطلوبی برخوردار است. آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی رابطه مثبت و معناداری با اعتیاد به گوشی هوشمند دارد و همین‌طور طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر اعتیاد به گوشی هوشمند اثر غیرمستقیم دارد. نتایج به‌دست‌آمده با یافته‌های پژوهش لی^۱ و همکاران (۲۰۲۰) ویرا، کاس و گریفیس^۲ (۲۰۲۳)، شیدعنبرانی و همکاران (۱۳۹۸) است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت، خانواده به‌عنوان اولین محیطی که کودک در آن رشد می‌یابد، در برابر آسیب‌پذیری فرد به اعتیاد از اهمیت بسیاری برخوردار است (موتاتیانو^۳، ۲۰۱۵) و تجربه آسیب‌های دوران کودکی که غالباً توسط مراقبین و نزدیکان کودک صورت می‌گیرد می‌تواند توانمندی فرد را برای شکل‌دهی روابط سالم و قابل‌اعتماد مختل سازد (اسلومن و تیلور^۴، ۲۰۱۶) و به همان نسبت احتمال پیش‌بینی بروز اعتیادهای رفتاری را بالا برد. تجارب آسیب‌زای دوران کودکی، احساساتی همچون آشفتگی، بی‌ارزشی و بی‌کفایتی را برای فرد ایجاد می‌کند که باعث کاهش اعتمادبه‌نفس فرد در بزرگسالی می‌شود که یک عامل تعیین‌کننده در گرایش فرد به اعتیاد و رفتارهای اعتیادی دارد (میکائیلی و پرنیان خوی، ۱۳۹۹)؛ بنابراین زمانی که محیط خانواده بستری برای ارضا و تأمین نیازهای کودک نباشد و کودک با انواع تجارب

آسیب‌زای کودکی روبه‌رو شود، تمایلات فرد در نوجوانی و بزرگسالی به روی‌آوری به اعتیاد و رفتارهای اعتیادی قابل‌پیش‌بینی است. از طرفی بین شناخت اجتماعی و اعتیاد به گوشی هوشمند رابطه مستقیم، مثبت و معنادار وجود دارد. به عبارتی کاهش شناخت اجتماعی با افزایش اعتیاد به گوشی هوشمند رابطه دارد. این یافته با نتایج مطالعه آکندیر^۵ و همکاران (۲۰۲۰) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان به نظریه ذهن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابعاد شناخت اجتماعی اشاره کرد (مارتینز و همکاران، ۲۰۱۹) نظریه ذهن به معنای توانایی درک و استنتاج حالات ذهنی مختلف مانند باورها، عقاید و افکار و نیات دیگران است که منجر به توانایی پیش‌بینی رفتار دیگران می‌شود و کارکرد اصلی آن درک حالت‌های شناختی و عاطفی دیگران است (شیخانگفشه و حجازی موغاری، ۱۴۰۰) افرادی که بیش از دیگران دچار رفتارهای اعتیادی می‌شوند، تعاملات اجتماعی کمتری را تجربه می‌کنند و در کارکردها و مهارت‌های اجتماعی، درک حالات چهره دیگران دچار نقص هستند و فعالیت‌های اجتماعی و ارتباطی آن‌ها تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد. دیگر یافته پژوهش نشان داد که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه نیز اثر مستقیم بر اعتیاد به گوشی هوشمند داشته است این یافته با نتایج مطالعات بهشتیان (۱۳۹۲)، بور، بلیاد، ژیان باقری (۱۳۹۹)، استوار و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. در تبیین نتایج حاصل از پژوهش، مبنی بر وجود رابطه معنادار میان طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و اعتیاد به گوشی هوشمند، می‌توان بیان کرد طرح‌واره‌ها یکی از مهم‌ترین مکانیزم‌های زیربنایی در شکل‌گیری رفتارهای ناکارآمد هستند در تعریف آن‌ها می‌توان گفت طرح‌واره‌ها الگوهای شناختی و هیجانی خودآسیب‌رسان در فرد هستند که در اثر ارضا نشدن نیازهای کودکی در دوران کودکی و در سیر رشدی و تحولی فرد، ایجاد می‌شوند و در طول زندگی فرد، تکرار می‌گردند (مجدآرا و همکاران، ۱۳۹۶) از آنجا که طرح‌واره‌ها در عمیق‌ترین سطح شناخت قرار دارند و خارج از حیطه آگاهی فرد عمل می‌کنند، می‌توانند فرد را به لحاظ روان‌شناختی مستعد آسیب‌پذیری در برابر آشفتگی‌هایی مثل افسردگی، اضطراب، اعتیاد و اختلالات رفتاری نماید (ویلیمز^۶ و همکاران، ۲۰۱۹). بنابراین آسیب‌پذیری افراد دارای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در برابر اعتیاد به گوشی هوشمند که نوعی اعتیاد رفتاری به‌حساب

1. Li
2. Vieira C, Kuss DJ, Griffiths MD
3. Motaitanu
4. Sloman, Taylor

(آریویلاگا، ۲۰۲۰) از این رو، بر اساس نتایج پژوهش حاضر، متغیرهای آسیب‌های دوران کودکی و شناخت اجتماعی با نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با اعتیاد به گوشی‌های هوشمند در دانشجویان دارای ارتباط است. از جمله محدودیت‌های پژوهش تمایل کمتر دانشجویان پسر به شرکت در پژوهش حاضر بود که به همین دلیل تعداد شرکت کنندگان دختر بیشتر از شرکت کنندگان پسر است. علاوه بر این باتوجه به کاهش سن اعتیاد به گوشی هوشمند به سنین کودکی و به خصوص نوجوانی پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده بر روی نمونه‌های نوجوانان نیز صورت بگیرد و از آنجا که اعتیاد به گوشی هوشمند پدیده‌ای نوظهور به حساب می‌آید، پیشنهاد می‌شود به نقش عوامل دیگر در ایجاد آن نیز توجه شود. همچنین باتوجه به اهمیت نقش والدین در بروز آسیب‌های دوران کودکی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، لزوم گسترش مراکز مشاوره‌ای در سطح کشور، در زمینه برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای خانواده‌ها، به منظور آموزش روش‌های تربیتی صحیح و ارتباط مؤثر با کودک، از همان زمان کودکی و نوجوانی به جهت پیشگیری از مشکلات رفتاری و روان‌شناختی در بزرگسالی پیشنهاد می‌شود.

می‌آید قابل توجه به نظر می‌رسد. به طوری که براساس پژوهش دافدر و همکاران (۱۳۹۹) طرح‌واره‌های ناسازگار ره‌اشدگی، بی ثباتی، محرومیت هیجانی، نقص و شرم، انزوای اجتماعی، بیگانگی، خوشتنداری و خود انضباطی ناکافی، می‌تواند در گرایش به اعتیاد به بازی‌های آنلاین نقش مهمی داشته باشد. علیزاده و خانزاده (۱۳۹۷) نیز در پژوهش خود نشان دادند تمام مولفه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار بجز انزوای اجتماعی همبستگی مثبت و معناداری با اعتیادپذیری دارد. تبیین دیگری که می‌توان بیان کرد، مفهوم اجتناب تجربی است که توسط ویلیامز و همکاران (۲۰۱۹) مطرح شد اشاره کرد. اجتناب تجربی به معنای فرایندی است که افراد به منظور اجتناب از تجارب دردناک، هیجان‌های منفی و افکار و حس‌های بدنی و همین‌طور کاهش اثرات آن‌ها به کار می‌برند. انتظار می‌رود تجربه این فرایند در افرادی که در خرده مقیاس‌های پرسش‌نامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه نمرات بالاتری را به دست می‌آورند، بیش از دیگران باشد، بنابراین گوشی‌های هوشمند ابزاری تعریف می‌شود که در اجتناب از احساسات منفی به کار برده می‌شود و افراد در این شرایط، توسل به استفاده افراطی از گوشی‌های هوشمند را به عنوان یک استراتژی اجتناب تجربی برای دوری‌گزینی از محتوای عاطفی منفور را به کار می‌برند

منابع

- Agarwal, A. (2018). Foreign body-related extremity trauma in children: A single-center experience. *Indian journal of orthopaedics*, 52, 481-488. https://doi.org/10.4103/ortho.IJOrtho_311_17
- Ahi, Qasim, Mohammadi Far, Mohammad Ali, and Basharat, Mohammad Ali. (1386). Reliability and validity of the short form of Young's Schemas Questionnaire. *Psychology and Educational Sciences*, 37(3), 20-5 (in Persian).
- Akdeniz, B., Gunduz, M., Calli, S., Demirdogen, S., & Yavuz, M. (2020). Parental attachment and the theory of mind abilities as predictors of internet addiction in Turkish adolescents. *Turk. Adolesc. Psychiatry Clin. Psychopharmacol*, 30, 222-229. DOI: 10.5455/PCP.20200427054916
- Aliakbari, Mahnaz, Hassanzadeh Dehnavi, Maryam, Alipour, Ahmad, Bayat, Noushin (1402), the effectiveness of schema therapy on coping styles in rheumatoid arthritis patients, *Scientific Journal of Health Psychology*; 1(45): 147-162 (in Persian)
- Alotaibi, M. S., Fox, M., Coman, R., Ratan, Z. A., & Hosseinzadeh, H. (2022). Smartphone addiction prevalence and its association on academic performance, physical health, and mental well-being among university students in Umm Al-Qura University (UQU), Saudi Arabia. *International journal of environmental research and public health*, 19(6), 3710. <https://doi.org/10.3390/ijerph19063710>
- Alizadeh, Hossein Khanzadeh. (2019). The relationship between primary maladaptive schemas and emotional intelligence and addiction in female high school students. *Applied Researches in Behavioral Sciences*, 10(38), 50-66 (in Persian)
- Arpaci, I. (2021). Relationships between early maladaptive schemas and smartphone addiction: The moderating role of mindfulness. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 19(3), 778-792.
- Arrivillaga, C., Rey, L., & Extremera, N. (2020).

- Adolescents' problematic internet and smartphone use is related to suicide ideation: Does emotional intelligence make a difference?. *Computers in human behavior*, 110, 106375. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106375>
- Bagheri Sheikhangfesh, Farzin. Hijazi Moghari, goddess. (1400). Investigating the development of social cognition in children with autism spectrum disorders and attention deficit/hyperactivity disorder: a systematic review. *Development of psychology*; 10 (4):167-180. (in Persian)
- Bor, Semane. Beliad, Mohammadreza. Gian Bagheri, Masoumeh. (2019). Addiction to social networks based on maladaptive psychological structures and cognitive distortions with the mediation of family emotional atmosphere in college students. *Thought and behavior in clinical psychology (thought and behavior)*, 14(55), 67. (in Persian)
- Chegeni, M., Nakhaee, N., Shahrabaki, P. M., Shahrabaki, M. E., & Haghdost, A. (2022). Does Childhood Trauma Associate with Social Media Addiction? A Cross-sectional Study from Iran. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s11469-021-00718-5>
- Dadfar, Mona, Shah Nazari Mehdi, Estvar, Zohra (2019), predicting addiction to online games based on perceived parenting methods and schemas, *New Advances in Psychology*; 3(31), 190-210 (in Persian)
- Dalbudak, E., Evren, C., Aldemir, S., & Evren, B. (2014). The severity of Internet addiction risk and its relationship with the severity of borderline personality features, childhood traumas, dissociative experiences, depression and anxiety symptoms among Turkish university students. *Psychiatry research*, 219(3), 577-582. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2014.02.032>
- Damiano, S. R., Reece, J., Reid, S., Atkins, L., & Patton, G. (2015). Maladaptive schemas in adolescent females with anorexia nervosa and implications for treatment. *Eating behaviors*, 16, 64-71. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2014.10.016>.doi:<https://doi.org/10.1007/s11469-019-00186>
- Ebrahimi H, Deikam M, Seghatoleslam T. Childhood Traumas and Suicide Attempt in adulthood. *IJPCP* 2014; 19 (4):275-282
- Farrokhzadian, Ali Asghar; Rezaei, Fatemeh; Sadegh, Massoud. (2019). Mediating role of schemas Emotion in the relationship between childhood trauma and generalized anxiety disorder. *Scientific journal Clinical psychology and personality* 17,2(in Persian)
- Fallahtafti, S., Ghanbaripirkashani, N., Alizadeh, S. S., & Rovoshi, R. S. (2020). Psychometric properties of the Smartphone Addiction Scale-Short Version (SAS-SV) in a sample of Iranian adolescents. *International Journal of Developmental Science*, 14(1-2), 19-26.
- Gholami, Amin, Farkhi, Nur Ali, Barja Ali, Ahmed. (2018). Structural equation modeling of students' coping strategies based on attachment styles with the mediation of parenting styles, childhood traumas and early maladaptive schemas. *clinical psychology studies*; 9(35): 69-41. (in Persian)
- Haj Hosseini, Shadi. Fathi, Laden, Fathi Ashtiani, Ali. (1401). Psychometric properties and factor structure of the Persian version of the smartphone addiction scale. *Journal of Psychology*; 1(26).24-34 (in Persian)
- Hakak, Seyyed Mansoura, Kazemi, Shokofeh, Kakavand, Alireza. (2018). The relationship between childhood injuries and dissociative experiences with Internet addiction in students 2018; 15(1): 23-40 (in Persian)
- Jafari Voldani Hamed, Qasimzadeh Mehdi, Ahmadi Mina (2017), the predictive contribution of childhood traumas in the incidence of anxiety and stress of imprisoned criminals, *Criminal Intelligence Research*, 13(3), 189-202 (in Persian)
- Jang, Y. M., Kim, S. J., & Kim, K. H. (2013). Youth Internet Addiction impact on theory of mind: To mediate the effects of social support., 2013(2), 173-173.
- Li, W., Zhang, X., Chu, M., & Li, G. (2020). The impact of adverse childhood experiences on mobile phone addiction in chinese college students: a serial multiple mediator model. *Frontiers in Psychology*, 11, 834. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00834>
- Liang, H. Y., Zhang, B., Jiang, H. B., & Zhou, H. L. (2021). Adult attachment: Its mediation role on childhood trauma and mobile phone addiction. *Journal of Psychology in Africa*, 31(4), 369-374. <https://doi.org/10.1080/14330237.2021.1952706>
- Majdara, Elaha, Mukandhosseini, Shahrakh, Arab Qaeni, Maria, Asbaghi, Elham. (2016). The mediating role of rumination in the relationship between social anxiety and depression with early maladaptive schemas. *New Psychological Researches (Tabriz University Psychology)*, 12(47), 181-20 (in Persian)
- Martinez, G., Mosconi, E., Daban-Huard, C.,

- Parellada, M., Fananas, L., Gaillard, R.,... & Amado, I. (2019). "A circle and a triangle dancing together": Alteration of social cognition in schizophrenia compared to autism spectrum disorders. *Schizophrenia research*, 210, 94-100.
- McKinnon, M. C., Boyd, J. E., Frewen, P. A., Lanius, U. F., Jetly, R., Richardson, J. D. & Lanius, R. A (2016). "A review of the relation between dissociation, memory, executive functioning and social cognition in military members and civilians with neuropsychiatric conditions". *Neuropsychologia*, 90, 210-234
- Mikaili, Niloufer, Parnian Khoi, Maryam. (2019). The mediating role of emotional suppression in the relationship between childhood abuse and attachment styles with vulnerability to addiction in adolescent boys; 16(61): 161-166. (*in Persian*)
- Moin al-Gharbai, Fatemeh, Nofarsti, Azam, Kermilou, Samira, Ganji, Nima (2016) Comparison of attributional styles, primary maladaptive schemas and dysfunctional attitudes (three dimensions of social cognition) in depressed and normal people, *Social Cognition* 1(11): 91 -104 (*in Persian*)
- Mokhbardzfouli, Alireza, Rezaei, Fatemeh, Sadeghi, Massoud (2015) The mediating role of dysfunctional cognition between primary maladaptive schemas and intellectual-practical obsession, *Jundishapour*, 15(6):717-731 (*in Persian*)
- Mørkved, N., Winje, D., Dovran, A., Arefjord, K., Johnsen, E., Kroken, R. A.,... & Løberg, E. M. (2018). Childhood trauma in schizophrenia spectrum disorders as compared to substance abuse disorders. *Psychiatry research*, 261, 481-487. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2018.01.011>
- Motataianu, I. R. (2015). The relation between anger and emotional synchronization in children from divorced families. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 203, 158-162. doi: 10.1016/j.sbspro.2015.08.275
- Nahas, M., Hlais, S., Saberian, C., & Antoun, J. (2018). Problematic smartphone use among Lebanese adults aged 18–65 years using MPPUS-10. *Computers in Human Behavior*, 87, 348-353. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.06.009>
- Nejati, Vahid, Zabihzadeh, Abbas, Maleki, Maleki, Mohseni, Mustafa. (2011). Social cognitive impairment in patients with major depression: evidence from eye reading mind test. *applied psychology*; 6(1): 57-70 (*in Persian*)
- Ostovar, S., Bagheri, R., Griffiths, M. D., & Mohd Hashima, I. H. (2021). Internet addiction and maladaptive schemas: The potential role of disconnection/rejection and impaired autonomy/performance. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 28(6), 1509-1524. <https://doi.org/10.1002/cpp.2581>
- Pagni, B. A., Walsh, M. J., Rogers, C., & Braden, B. B. (2020). Social cognition in autism spectrum disorder across the adult lifespan: Influence of age and sex on reading the mind in the eyes task in a cross-sectional sample. *Frontiers in Integrative Neuroscience*, 14, 571408. <https://doi.org/10.3389/fnint.2020.571408>
- Quednow, B. B. (2020). Social cognition in addiction. In *Cognition and addiction* (pp. 63-78). Academic Press.
- Salehi, Hamidreza and Ismailpour, Maedeh (2013). Reflections on child abuse with an approach to the Law on Protection of Children and Adolescents approved in 1381, *Fiqh and Family Law*, 19(61):117-142. (*in Persian*)
- Schmidt, N. B., Joiner, T. E., Young, J. E., & Telch, M. J. (1995). The schema questionnaire: Investigation of psychometric properties and the hierarchical structure of a measure of maladaptive schemas. *Cognitive therapy and research*, 19, 295-321.
- Shideanbrani, Behnaz. Gul, Alireza Yazdi, Sidamiramin. Farhadian, Fatemeh, Namour Tabatabai, Seyed Sajjad. (2018). Predicting early maladaptive schemas based on childhood emotional maltreatment. *Development of psychology*; 8(11): 85-94 (*in Persian*)
- Sloman, L., & Taylor, P. (2016). Impact of child maltreatment on attachment and social rank systems: Introducing an integrated theory. *Trauma, Violence, & Abuse*, 17(2), 172-185. <https://doi.org/10.1177/1524838015584354>
- Vieira, C., Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2023). Early maladaptive schemas and behavioural addictions: A systematic literature review. *Clinical Psychology Review*, 102340. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2023.102340>
- Williams, J. L., Hardt, M. M., Henschel, A. V., & Eddinger, J. R. (2019). Experiential avoidance moderates the association between motivational sensitivity and prolonged grief but not posttraumatic stress symptoms. *Psychiatry Research*, 273, 336-342. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2019.01.020>
- YAĞMUR, B., & ARICAK, O. (2022). The Relationship Between Early Maladaptive Schema and Problematic Mobile Phone Use Among Adolescent Female. *Research on*

Education and Psychology, 6(2), 101-117.
<https://doi.org/10.54535/rep.1075894>
Yang, J., Fu, X., Liao, X., & Li, Y. (2020).
Association of problematic smartphone use
with poor sleep quality, depression, and

anxiety: A systematic review and meta-
analysis. *Psychiatry research*, 284, 112686.
<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2019.112686>

COPYRIGHTS

© 2023 by the authors. Licensee PNU, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY4.0) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)

